

Felhivás a magyar botanikus urakhoz. Avis für die p. t. Herren ungarischen Botaniker.

A prágai cseh egyetem földrajzi tanszékénél alülirott egy földrajzi herbariumot alapított (földszint 285—2 sz. a).

Ez a gyűjtemény ma mintegy 18,000 fajt tartalmaz s az egyes országok flórája szerint van osztályozva; minden egyes flóra rendszerbe van szedve s néhány tengeri alga kivételével esupán edényes növényekből áll.

Czélja e gyűjteménynek ketős; először: a növény geografiának az egyes typusok bemutatásával való szemléltető oktatása, másodsor: a növénykutató utazóknak támogatása, akik itt az illető flóra vidéknek legalább egyes typusait könynebben tanulmányozhatják, mint ugy, systematikailag rendezett herbariumokban, melyeknél maga a kikeresés—a szellemi munkát nem is említte — gyakran hónapot vesz igénybe.

Az egyes flórák typikus növényeinek megválasztásánál alülirottat több szaktárs támogatta, mint † FIALA a boszniai, HARACIC tanár az isztriai, KUSNEZOV az orosz, MEDLEY WOOD a natáli flórát illetőleg.

Az alábbi áttekintés némi fogalmat nyújthat a készletről, melyből a kisebb gyűjtemények kihagyattak:

Ex America: Grönland (OSTENFELD*), Alaska (MACOUN), America boreali-orientalis (NASH, CURTIS, BILTMORE, &c.), California

Bei der geographischen Lehrkanzel der böhmischen Universität in Prag besteht ein geographisches Herbar, gestiftet vom Gef.-, in N. 285—2 (ebenerdig).

Es enthält heute c. 18,000 spec. die nach den einzelnen Länderfloren geordnet sind — jede einzelne Flora ist systematisch und enthält nur Gefäßpflanzen — bis auf einige Meeresalgen.

Der Zweck desselben ist doppelt — erstens der Unterricht in Pflanzengeographie durch Anschauung der einzelnen Typen — zweitens die Unterstützung der botanischen Forschungsreisenden, die daselbst wenigstens einzelne Typen der bezüglichen Flora leichter kennen lernen können, als in grossen systematischen Herbarien, wo das bezügliche Aussuchen oft wochenlang dauern würde — abgesehen von der geistigen Arbeit.

Bei der Auswahl der typischen Pflanzen für die einzelnen Floren wurde Gef. von mehreren Fachgenossen unterstützt, so von †FIALA für Bosnien, Prof. HARACIC für Istrien, KUSNEZOV für Russland, MEDLEY WOOD für Natal.

Nachstehende kurze Übersicht möge eine Idee über das Vorhandene geben — wobei kleinere Sammlungen ausgelassen sind:

*) t. i. OSTENFELD stb. gyűjtése.—D. h. die Sammlungen OSTENFELD'S &c.

(HANSEN, coll. WRANGEL — in Summa c. 600 spec.), Oregon (CUSICK), Mexiko (PRINGLE), Antillae (EGGERS), Brasilia (REINECKE), Chile (BUCHTIEN) — in Summa plus quam 4000 spec.

Ex Africa: Caput bonae spei (c. 1400 spec. ZEYHER, SCHLECHTER, WILMS), Natal (MEDLEY WOOD, [plus quam 800 sp.]), Transvaal (WILMS), Damaraland (SCHINZ), Kamerún (ZENKER), Aegyptus, ins. Madeira et Canar. (BORNMÜLLER, CHRIST), Kabylia REVERCHON), Algiria (DEBEAUX), Sahara (CHEVALIER, plus quam 300 spec.), Madagascar (HILDEBRAND).

Ex Asia: Amur (KARO), Dauria (KARO), Sibiria, China (POTONIÉ, PREVALSKI — duplicata ex Petropoli), Turkestan (REGEL), Caucasus (KUSNEZOV), Persia (BORNMÜLLER, SZOVITS), Asja minor (SINTENIS, BORNMÜLLER), Palaestina (KRONENBORG, BORNMÜLLER), Siam (ZIMMERMANN — magna collectio filicum ex territorio indo-malayano, herb. BLANFORD & CHRIST) &c.

Ex Australia: Queensland (DITRICH), New-South-Wales (herb. SIDNEY), Australia occidentalis (in primis PRITZEL) in summa c. 1500 spec. — inclus. Samoa (REINECKE), New Zealand (CHEESEMAN).

Európából a közép-európai flóra kihagyatott, miután ennek minden iskolai herbariumban úgyis képviselve kell lennie s csak kezdetek részére van fentartva egy cseh herbarium (valamikor PURKYNÉ-é) s egyes német herbariunok (tengerparti növények) stb. Ellenben Skandinávia, a mennyiben oda arcticus alakok is behatolnak, jól van képviselve, épp így Oroszország is (a szentpétervári herbarium duplicatumai pl. SCHRENK tanártól). Az Alpesek külön vannak épp úgy a Pyrenaeék is, (BUBANI herbariumának duplumai). Dél-Franciaország és Olaszország (különösen déli részük) még gyengén van képviselve; Szicília (Ross). Azonban gazdag a Spanyolországból, különösen ennek déli részéből származó gyűjtemény (REVERCHON és RIGO gyűjtéséből több mint 800 faj), melyből számos duplicatum áll rendelkezésre. A Balkán-félszigetről több mint

In Europa wurde die mittel-europäische Flora ausgelassen, da diese in jedem Schulherbarium vertreten sein soll, nur für Anfänger bleiben ein böhmisches Herbar (olim PURKYNÉ) und einzelne deutsche (Strandpflanzen etc.). Dagegen ist Skandinavien, soweit arktische Formen hereinreichen gut vertreten, ebenso Russland Doubl. des Petersburger Herbars z. B. Prof. SCHRENK). Die Alpen sind separat, ebenso die Pyrenäen (Doubl. des Herb. BUBANI). Südfrankreich und Italien (zmmeist im Süden) sind noch mässig vertreten. Sizilien durch Ross. Aber reich ist Spanien (REVERCHON und RIGO, meist Süden, über 800 ausgewählte spec., von wo auch zahlreiche Doubletten zur Disposition stehen. Die Balkanhalbinsel zählt über drittthalbtausend spec. Griechenland, HIELDREICH, LEONIS), Bosnien (FIALA, BRANDÍS), Dalmatien, Istrien (HARAČIĆ), Albanien

2500 faj van Görögország (HELDREICH, LEONIS), Bosznia (FIALA, BRANDIS), Dalmácia, Isztria (HARACIC) Albania és Montenegro (több mint 700 faj, BALDACCIO, HORÁK, ROHLENA), a Balkán (ADAMOVIC, STRIBRNY). Magyarország még gyengén van képviselve, úgyszintén Erdély (BARTH) is; a Krim (CALLIER) gazdagabb, épp így a Kaukázus (KUSNEZOV s mások).

Az Alföld növényzetének typikus gyűjteménye (füvek, halophil-formáció) nagyon óhajtandó volna. Ennek ellenértékeül egy dél-spanyol növénygyűjteményt ajánlok fel (REVERCHON-tól az eredeti czimkékkel).

A Prágát látogató valamennyi botanikus urakat szívélyesen fogom üdvözölni.

Prága 1902. VI. 14-én.

Dr. Palacky J.
egyetemi tanár.
Geographisches Cabinet.

und Montenegro (über 700 sp. BALDACCI, HORÁK, ROHLENA), Balkan (ADAMOVIC, STRIBRNY). Ungarn ist noch schwach vertreten, ebenso Siebenbürgen (BARTH); die Krim reicher (CALLIER), ebenso der Kaukasus (KUSNEZOV u. a.).

Es wäre besonders eine typische Collection der Alföld-vegetation (Gras- und Halophilen-formationen) wünschenswerth. Als Gegenwerth biete ich eine Sammlung südspanischer Pflanzen von REVERCHON (mit Originaletiquetten).

Alle Prag besuchenden Botaniker werden mir herzlichst willkommen sein.

Prag, 14. VI. 1902.

U. Prof. Dr. J. Palacky.
Geograph. Cabinet.

C O R R I G E N D A.

Pag. 214: in columnnis utroque loc. MCLXXIII lege MÖLXXII.

Az előfizetéseket (egész évre belföldön 10 kor., külföldön 11 kor. 44 fill.) s kéziratokat kérjük a lap kiadójának címére (Dr. DEGEN Árpád, Budapest, VI., Városligeti fasor 20 b. sz. a. küldeni.)

Praenumerationen (ganzjährig f. d. Inland 10 Kronen, f. d. Ausland 11 Kronen 44 Heller) und Manuscripte bitten wir an den Herausgeber des Blattes (Dr. A. v. DEGEN, Budapest, VI., Városligeti fasor 20 b.) zu adressieren.

Megjelent: 1902. augusztus hó 31-én.
Erschienen: am 31. August 1902.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1902

Band/Volume: [1](#)

Autor(en)/Author(s): Palacky Jan Kritel Kaspar

Artikel/Article: [Avis für die p. t. Herren ungarischen Botaniker. 254-256](#)